

Protocol gedragsinterventie, time-out, schorsing en verwijdering

Reden voor dit protocol

Het kan gebeuren dat leerlingen moeite hebben om zich sociaal aan te passen aan de groep waarin ze zitten. Aansturing door de leerkracht heeft niet het gewenste effect, waardoor het negatieve gedrag continueert of zelfs verergert. In het uiterste geval kan dit vervolgens leiden tot agressief gedrag (verbaal, fysiek en non-verbaal). Dit agressieve gedrag leidt tot een onveilige omgeving voor de leerling zelf, de andere leerlingen en de leerkracht(en).

Doel van dit protocol

Helderheid scheppen naar ouders, kinderen en leerkrachten welk gedrag niet getolereerd wordt en welke stappen er in dat geval genomen kunnen worden. Elke school neemt in zijn schoolgids een tekst op i.v.m. het schorsen en verwijderen van een leerling.

Wat zegt de Wet Primair Onderwijs (WPO) over schorsen

Artikel 40c lid 1. Het bevoegd gezag kan met opgave van redenen een leerling voor een periode van ten hoogste één week schorsen.

Artikel 40c lid 2. Het besluit tot schorsing wordt schriftelijk aan de ouders bekendgemaakt.

Artikel 40c lid 3. Het bevoegd gezag stelt de inspectie van een schorsing voor een periode langer dan één dag schriftelijk en met opgave van redenen in kennis.

Voorafgaand aan sanctiemaatregelen

Als blijkt dat het gedrag van een leerling in ernstige mate bedreigend is voor het pedagogisch en/of didactisch klimaat in de klas kan in het belang van deze leerling, de klas en/of de leerkracht voor (één van) de volgende maatregel(en) worden gekozen:

1. Tijdelijk buiten het groepje werken op een aparte plek in de eigen klas
2. Tijdelijk, gedurende korte tijd, werken in een andere klas
3. Tijdelijk, gedurende langere, vooraf bepaalde tijd, werken in een andere klas (switch)
4. Definitief, gedurende onbepaalde tijd, werken in een andere klas (overplaatsing)

Daarbij heeft de leerkracht tevens de volgende acties ondernomen:

- Het hanteren van een beloningssysteem voor gewenst gedrag
- Gesprekken met ouder(s)/ verzorger(s) en kind. Van het gesprek wordt een kort verslag in ParnasSys gezet. In het groepsoverzicht wordt een verwijzing vermeld.
- Het bijhouden van een incidentenregistratie

Het kan voorkomen dat een leerkracht fysiek in moet grijpen omdat de leerling een gevaar voor zichzelf en/of anderen vormt. Ook het ernstig verstoren van het pedagogisch en/of didactisch klimaat in de groep, waardoor het leerproces wordt verstoord, kan een reden zijn voor het fysiek ingrijpen door een leerkracht. Leerkrachten handelen in dit geval volgens een vast handelingsprotocol. Indien mogelijk wordt er een collega bij geroepen. Voorafgaand aan de fysieke interventie kondigt de leerkracht dit bij de leerling aan, met als doel dat de leerling zelf zijn gedrag kan reguleren en bijvoorbeeld in staat is naar een rustige, door de leerkracht aangewezen, plek te gaan. Achteraf worden ouders altijd op de hoogte gebracht van de fysieke interventie door de leerkracht. In de incidentenregistratie wordt er een melding gemaakt van het gedrag van de leerling en het feit dat de leerkracht fysiek in heeft moeten grijpen.

Bovenstaande acties dienen niet het kader van strafmaatregel met zich mee te dragen en zijn bedoeld om de leerling te helpen zijn/haar gedrag te veranderen. Mocht dit niet het gewenste effect hebben dan kunnen we over gaan op sanctiemaatregelen.

Te nemen sanctiemaatregelen

Als school kunnen we (in samenwerking met ons bevoegd gezag) de volgende sanctiemaatregelen nemen:

1. Officiële waarschuwing wangedrag i.c.m. gedragscontract
2. Ontzegging van toegang tot de les
3. Time-out
4. Schorsing
5. Verwijdering

1. Officiële waarschuwing wangedrag

Wangedrag is aan de orde als leerlingen en/of ouders herhaald niet corrigeerbaar gedrag vertonen, dat in strijd is met de algemeen geldende fatsoensnormen en/of de schoolregels. De volgende (niet limitatieve opsomming) vormen zijn hierbij aan de orde:

- diefstal / verduistering: het zich onrechtmatig toe eigenen van geld of goederen van een ander

- fysieke agressie: uitoefenen van feitelijk geweld op het lichaam van een ander
- verbale agressie: het verbaal (schriftelijk) bedreigen, intimideren, beledigen of uitschelden van een persoon
- vernieling /vandalisme: opzettelijk vernielen, beschadigen of onbruikbaar maken van eigendommen van een ander
- vuurwerkbezit: het voorhanden hebben van vuurwerk
- seksuele intimidatie: handelingen, gedragingen en /of uitlatingen in de seksuele sfeer die binnen of in samenhang met de onderwijssituatie plaatsvinden en die door degene op wie ze zijn gericht of in het geval het een minderjarige leerling betreft door de ouders /verzorgers als ongewenst worden aangemerkt.
- alle, middels grondwet artikel 1, verboden uitingen of gedragingen
- driftbuien met een onmiskenbaar negatieve invloed op de andere leerlingen van de groep.

Een verstoorde samenwerking met ouders c.q. tegenwerking door ouders die het gedrag van hun kind negatief beïnvloeden kan ook van invloed zijn op de te nemen maatregelen.

Verzachtende omstandigheden (meestal situatief en sociaal emotioneel van aard) kunnen eventueel van invloed zijn op de te nemen maatregelen.

In het geval van een officiële waarschuwing van wangedrag worden de ouders hiervan schriftelijk op de hoogte gesteld (zie ook bijlage 1). Tevens wordt er een gedragscontract opgesteld (zie bijlage 2). In dit contract komt tenminste aan de orde:

- Een korte beschrijving van de situatie(s) die geleid heeft (hebben) tot het opstellen van het contract.
- Een beschrijving van het gewenste gedrag
- Mogelijke consequenties/ sancties bij het niet volgen van het contract (ontzeggen van toegang tot de klas, schorsing, verwijdering)
- Geldigheidsduur van gemaakte afspraken

Ondertekening dient te gebeuren door:

- Een lid van de schooldirectie
- De leerling
- De ouder(s)/verzorger(s) van de leerling

Het gedragscontract dient regelmatig, gedurende de relevante looptijd, met alle betrokkenen te worden geëvalueerd. Bij excessen dienen onverwijld alle betrokken te worden geïnformeerd. In beide gevallen is het de groepsleerkracht die hiertoe initiatief neemt.

2. Ontzegging van de toegang tot de les

Dit betreft het ontzeggen van de toegang tot de les na wangedrag. Dit kan zijn voor de duur van een bepaalde les (bijv. gymles), van een dagdeel (ochtend/middag) of een dag. Een leerling zal pas dan terug kunnen komen in een groep nadat er een gesprek is geweest over het wangedrag. Bij dit gesprek zijn in elk geval aanwezig: de leerling en zijn/haar ouder(s)/verzorger(s), de betreffende groepsleerkracht en een lid van het managementteam (directie, deelteamleider en/of intern begeleider).

3. Time Out

Een ernstige incident leidt tot een time-out met onmiddellijke ingang. Hierbij gelden de volgende voorwaarden:

- a. in geval van een time-out wordt de leerling voor de rest van de dag de toegang tot de school ontzegd.
- b. tenzij redelijke gronden zich daartegen verzetten worden de ouders/verzorgers onmiddellijk van het incident en de time-out gemotiveerd op de hoogte gebracht. Als veiligheid voorop staat, en dat zal regelmatig het geval zijn, moet de time-out niet afhankelijk gesteld worden van het contact met de ouders. De vraag blijft dan staan wat er moet gebeuren als de ouders niet te bereiken zijn. Eventueel is het verwijderen uit de klas en opvang elders een oplossing.
- c. De time-out maatregel kan eenmaal worden verlengd met een dag. Daarna kan de leerling worden geschorst voor maximaal 1 week. In beide gevallen dient de school vooraf of – indien dat niet mogelijk is – zo spoedig mogelijk na het effectueren van de maatregel contact op te nemen met de ouders.
- d. Een leerling zal pas dan terug kunnen komen in een groep nadat er een gesprek is geweest over het wangedrag. Bij dit gesprek zijn in elk geval aanwezig: de leerling en zijn/haar ouder(s)/verzorger(s), de betreffende groepsleerkracht en een lid van het managementteam (directie, deelteamleider en/of intern begeleider).
- e. Van het incident en het gesprek met de ouders wordt een verslag gemaakt. Dit verslag wordt door de ouders voor gezien getekend en in het leerlingendossier opgeslagen. De time-out is geen officieel instrument, maar kan niettemin bruikbaar zijn bij onveilige situaties of bij het herstellen van de rust binnen de school: het is principieel geen strafmaatregel maar een ordemaatregel in het belang

van de school; daarom geen aantekening van de time-out maar van het incident in het dossier van de leerling.

- f. De time-out maatregel kan alleen worden toegepast na directe melding aan het bevoegd gezag.
- g. De time-out maatregel wordt na toepassing schriftelijk gemeld aan het bevoegd gezag.

4. Schorsing

Pas bij een volgend ernstig incident, of in het uitzonderlijke geval dat het voorgevallen incident zo ernstig is, kan worden overgegaan tot een formele schorsing. De wettelijke regeling voor het openbaar onderwijs is hierbij van toepassing. Hierbij gelden de volgende voorwaarden:

- a. Het bevoegd gezag van de school wordt voorafgaand aan de schorsing in kennis gesteld van deze maatregel en om goedkeuring gevraagd.
- b. Gedurende de schorsing wordt de leerling de toegang tot de school ontzegd. Voor zover mogelijk worden er maatregelen getroffen waardoor de voortgang van het leerproces van de leerling gewaarborgd kan worden. Schorsing mag niet betekenen dat het doen van toetsen (denk aan cito-entree of eindtoetsen) wordt belemmerd. Dit vraagt passende maatregelen, bijv. het wel tot de school toelaten voor het doen van deze toets. Daarnaast kan het beschikbaar stellen van (thuis)studiemateriaal tot de mogelijkheden behoren.
- c. De schorsing kan voor 1 dag of enkele dagen zijn. Wezenlijk is dat de schorsing aan een maximum termijn gebonden is; zij mag geen verkapte verwijdering worden; de termijn is zo gekozen dat in het ernstigste geval de school voldoende tijd ter beschikking heeft om een eventuele verwijderingsbeslissing op zorgvuldige wijze voor te bereiden.
- d. Een leerling zal pas dan terug kunnen komen in een groep nadat er een gesprek is geweest over het wangedrag. Bij dit gesprek zijn in elk geval aanwezig: de leerling en zijn/haar ouder(s)/verzorger(s), de betreffende groepsleerkracht en een lid van het managementteam (directie, deelteamleider en/of intern begeleider). Hierbij dienen nadrukkelijk oplossingsmogelijkheden te worden verkend, waarbij de mogelijkheden en de onmogelijkheden van de opvang van de leerling op de school aan de orde komen.
- e. Van de schorsing en het gesprek met de ouders wordt een verslag gemaakt. Dit verslag wordt door de ouders/verzorgers voor gezien getekend en in het leerlingendossier opgeslagen.
- f. Het verslag wordt ter kennisgeving verstuurd aan het bevoegd gezag, de ambtenaar leerplichtzaken en de onderwijsinspectie (middels ISD)
- g. Ouders kunnen beroep aantekenen bij het bevoegd gezag van de school. Het bevoegd gezag beslist uiterlijk binnen 14 dagen op het beroep.

5. Verwijdering

Bij het zich meermalen voordoen van een ernstig incident, dat ingrijpende gevolgen heeft voor de veiligheid en/of de onderwijskundige voortgang van de school, kan worden overgegaan tot verwijdering. De wettelijke regeling voor het openbaar onderwijs is hierbij van toepassing. Hierbij gelden de volgende voorwaarden:

- a. Verwijdering van een leerling van school is een beslissing van het bevoegd gezag.
- b. Voordat men een beslissing neemt, dient het bevoegd gezag de betrokken leerkracht en de locatielider/directielid te horen. Hiervan wordt een verslag gemaakt wat aan de ouders ter kennis wordt gesteld en door de ouders voor gezien wordt getekend.
- c. Het verslag wordt ter kennisgeving opgestuurd naar de ambtenaar leerplichtzaken en de inspectie van het onderwijs (middels ISD).
- d. Het bevoegd gezag informeert de ouders schriftelijk en met redenen over het voornemen tot verwijdering, waarbij de ouders gewezen wordt op de mogelijkheid van het indienen van een bezwaarschrift.
- e. De ouders krijgen de mogelijkheid binnen zes weken een bezwaarschrift in te dienen.
- f. Het bevoegd gezag is verplicht de ouders te horen over het bezwaarschrift.
- g. Het bevoegd gezag neemt een uiteindelijke beslissing binnen vier weken na ontvangst van het bezwaarschrift.
- h. Een besluit tot verwijdering is pas mogelijk nadat een andere basisschool of een andere school voor speciaal onderwijs is gevonden om de leerling op te nemen of dat aantoonbaar is dat het bevoegd gezag, gedurende acht weken, er alles aan gedaan heeft om de leerling elders geplaatst te krijgen.

Informatie en dossiervorming

In de wet is geen informatieplicht aan de inspectie vastgesteld. Vanuit het oogpunt van de zorgvuldigheid dient naar mening van het bevoegd gezag de inspectie in kennis gesteld te worden. In sommige gevallen kan de inspectie ook een rol vervullen die tot een andere oplossing kan leiden dan schorsing en / of verwijdering. De school (directie) is verplicht een (digitaal)dossier bij te houden.

Het dossier omvat (tenminste):

in geval van schorsing

- de aard van de problemen, en registratie of beschrijving daarvan
- de genomen maatregelen
- de schriftelijke waarschuwingen
- verslagen van gesprekken met leerling / ouders
- de formele melding van schorsing aan de ouders
- de melding aan de inspectie en de leerplichtambtenaar.

in geval van verwijdering omvat het dossier daarnaast nog:

- de verslagen van de gesprekken van de directeur verenigingsbureau met de betrokken directie, groepsleerkracht en ouders / leerling
- de formele melding van schorsing aan de ouders
- de melding aan de inspectie en de leerplichtambtenaar.
- de correspondentie betreffende het veilig stellen van vervolgonderwijs

Van de gesprekken die met de ouders / verzorgers van de leerling hebben plaatsgevonden zijn door alle betrokkenen ondertekende verslagen in het dossier opgenomen. Het dossier maakt geen deel uit van de leerlingenadministratie. Het dossier wordt vernietigd nadat de procedure (inclusief eventuele beroepszaken) geheel is afgehandeld. De directeur van de school draagt er zorg voor dat het dossier niet ter inzage komt van daartoe onbevoegden.

In alle gevallen rust de verantwoordelijkheid van het uitvoeren van afspraken rondom dossiervorming bij de betrokken groepsleerkracht (op uitvoerend niveau) en de directie (op sturend en/of controlerend niveau).

Bereikbaarheid bevoegd gezag

Stichting Prisma
Bureau Christelijk Onderwijs
Randstad 20-31
1314 BC ALMERE

Postbus 10149
1301AC ALMERE

website www.prisma-almere.nl
Telefoon 036-5346300
e-mail bestuur@prisma-almere.nl

Hieronder volgen 6 bijlagen

- 1 waarschuwing wangedrag
- 2 gedragscontract
- 3 brief aan ouders betreffende ontzegging toegang tot de les
- 4 brief aan ouders betreffende schorsing
- 5 brief aan ouders betreffende verwijdering
- 6 fysiek ingrijpen (*deze is nog in ontwikkeling*)

Betreft: waarschuwing wangedrag [naam] (geb. datum).

Geachte heer en mevrouw [naam],

Hierbij deelt de directie van [school] u mee dat op [datum] uw zoon/dochter [naam] een officiële waarschuwing voor wangedrag heeft gekregen.

Wangedrag is aan de orde als leerlingen en/of ouders herhaald niet corrigeerbaar gedrag vertonen, dat in strijd is met de algemeen geldende fatsoensnormen en/of de schoolregels. Deze waarschuwing voor wangedrag heeft in dit geval betrekking op:

- 0 diefstal / verduistering: het zich onrechtmatig toe eigenen van geld of goederen van een ander
- 0 fysieke agressie: uitoefenen van feitelijk geweld op het lichaam van een ander
- 0 verbale agressie: het verbaal (schriftelijk) bedreigen, intimideren, beledigen of uitschelden van een persoon
- 0 vernieling /vandalisme: opzettelijk vernielen, beschadigen of onbruikbaar maken van eigendommen van een ander
- 0 vuurwerkbezit: het voorhanden hebben van vuurwerk
- 0 seksuele intimidatie: handelingen, gedragingen en /of uitlatingen in de seksuele sfeer die binnen of in samenhang met de onderwijssituatie plaatsvinden en die door degene op wie ze zijn gericht of in het geval het een minderjarige leerling betreft door de ouders /verzorgers als ongewenst worden aangemerkt. (zie stuk handboek)
- 0 alle, middels grondwet artikel 1, verboden uitingen of gedragingen
- 0 driftbuien met een onmiskenbaar negatieve invloed op de andere leerlingen van de groep.

Mocht het wangedrag blijven voortduren dan kan de school besluiten over te gaan tot andere sanctiemaatregelen zoals het ontzeggen van toegang tot de les (voor bepaalde tijd), schorsing en/of verwijdering van uw kind.

Binnen zes weken na deze bekendmaking kunt u bij de directie schriftelijk bezwaar maken tegen deze beslissing.

Hoogachtend,
Namens de directie van

Contract gewenst gedrag

Van: []

Opgemaakt in samenwerking met: []

Verklaring Ik ga ervoor zorgen dat ik []

De achterliggende reden Ik []
--

Preventie Om te voorkomen dat ik mezelf, mijn klasgenoten en de leraar schade toebreng, zal ik [] Mijn klasgenoten vraag ik []

Sanctie Als ik bovengenoemde oplossing niet toepas
--

Evaluatiedatum en looptijd* Evaluatie staat gepland over [] weken. De looptijd is [] maanden

Datum:

Handtekening

**Geef het gedragscontract een relevante looptijd van 3 tot 6 maanden. Indien later een incident aanleiding is voor een gedragscontract stel deze dan opnieuw op.*

Betreft: ontzegging toegang tot de les [naam] (geb. datum).

Geachte heer en mevrouw [naam],

Hierbij deelt de directie van [school] u mee dat op [datum] uw zoon/dochter [naam] de toegang tot de les gedurende de [...] wordt ontzegd. Dit als gevolg van herhaald wangedrag en conform de afspraken zoals bij u bekend middels het door u ondertekende gedragscontract d.d. [datum].

Wangedrag is aan de orde als een leerling herhaaldelijk niet corrigeerbaar gedrag vertonen, dat in strijd is met de algemeen geldende fatsoensnormen en/of de schoolregels. Deze ontzegging van toegang tot de les heeft in dit geval betrekking op:

- 0 diefstal / verduistering: het zich onrechtmatig toe eigenen van geld of goederen van een ander
- 0 fysieke agressie: uitoefenen van feitelijk geweld op het lichaam van een ander
- 0 verbale agressie: het verbaal (schriftelijk) bedreigen, intimideren, beledigen of uitschelden van een persoon
- 0 vernieling /vandalisme: opzettelijk vernielen, beschadigen of onbruikbaar maken van eigendommen van een ander
- 0 vuurwerkbezit: het voorhanden hebben van vuurwerk
- 0 seksuele intimidatie: handelingen, gedragingen en /of uitlatingen in de seksuele sfeer die binnen of in samenhang met de onderwijssituatie plaatsvinden en die door degene op wie ze zijn gericht of in het geval het een minderjarige leerling betreft door de ouders /verzorgers als ongewenst worden aangemerkt. alle, middels grondwet artikel 1, verboden uitingen of gedragingen
- 0 driftbuien met een onmiskenbaar negatieve invloed op de andere leerlingen van de groep.

Mocht het wangedrag blijven voortduren kan de school besluiten over te gaan tot schorsing en/of verwijdering van uw kind.

Binnen zes weken na deze bekendmaking kunt u bij de directie schriftelijk bezwaar maken tegen deze beslissing.

Hoogachtend,

Namens de directie van

Bijlage 4 brief aan ouders betreffende schorsing

Plaats, datum.

Betreft: Schorsing [naam] (geb. datum).

Geachte heer en mevrouw [naam],

Hierbij deelt de directie van [school] u mee dat met ingang van [datum] uw zoon/dochter [naam] voor de duur van [één, twee, drie] dagen wordt geschorst.

De reden is het voortdurende en bij herhaling voorkomende wangedrag van [naam van de leerling] waardoor de voortgang van het onderwijs ernstig wordt verstoord.

Eerdere sanctiemaatregelen, te weten een officiële waarschuwing [d.d.], het opstellen van een gedragscontract [d.d.] en/of het ontzeggen van de toegang tot de les [d.d.] hebben niet geleid tot de gewenste gedragsverandering.

De directie wil u aangeven dat zij bij blijvend wangedrag genoodzaakt is het bevoegd gezag te vragen [naam kind] van [school] te verwijderen.

Binnen zes weken na deze bekendmaking kunt u bij de directie schriftelijk bezwaar maken tegen deze beslissing.

Hoogachtend,

Namens de directie van

Bijlage 5 brief aan ouders betreffende verwijdering

Dit is een voorbeeld. De brief betreffende verwijdering wordt vanuit het bestuur gestuurd.

Plaats, datum.

Betreft: Verwijdering [naam] (geb. datum).

Geachte heer en mevrouw [naam],

Hierbij deelt de directie van [school] u mee dat zij bij het bevoegd gezag van Prisma op [datum] een verzoek tot verwijdering van uw zoon/dochter [naam] van [school] heeft gedaan.

De reden is het voortdurende en bij herhaling voorkomende wangedrag van [naam van de leerling] waardoor de voortgang van het onderwijs ernstig wordt verstoord.

Eerdere sanctiemaatregelen, te weten een officiële waarschuwing [d.d.], het opstellen van een gedragscontract [d.d.], het ontzeggen van de toegang tot de les [d.d.] en/of de schorsing voor de duur van { noem aantal dagen } d.d. [] hebben niet geleid tot de gewenste gedragsverandering.

Wij nemen hierbij nog de volgende maatregelen:

- de toegang tot de school ontzeggen m.i.v. datum
- het onderwijsaanbod in de tijd die nodig is om een andere school te vinden
- de verwachte verwijderingsdatum (kan pas wanneer er een school gevonden is)

Binnen zes weken na deze bekendmaking kunt u bij het bevoegd gezag schriftelijk bezwaar maken tegen deze beslissing.

Hoogachtend,

Namens het bestuur van Stichting Prisma,